

Campus-DoVo

Karen Mauve, (NLJ 24-09-1999)

Zelden is er een DoVo gehouden (anders dan met Sinterklaas) waarbij de Nat.Lab.-ers hun aanwezigheid zo kenbaar maakten als tijdens de onlangs gehouden voordracht over de campus. De zaal reageerde veelvuldig met gelach, misprijzend geroezemoes en soms (vooral bij de vragen) instemmend applaus. Na de inleidingen van de twee architecten volgde er een levendige woordenwisseling. Het was zelfs al ver over tien, toen er nog één laatste vraag werd toegestaan. Veel Nat.Lab.-ers maakten na afloop gebruik van de mogelijkheid om hun vragen naar de redactie van het Nat.Lab. Journaal te sturen.

De eerste donderdagochtendvoordracht van dit najaar begon met twee korte uiteenzettingen over het doel en de uitvoering van de gebouwen en het campusterrein; sprekers waren de architecten **Louis Hoogveld** OKH Architecten) en **Jeroen Simons** (INBO). Zij oogstten aan het begin van hun uiteenzetting al meteen een lachsalvo bij de veronderstelling dat wij 'volledig geïnformeerd' zouden zijn. Het blijkt dat er nu meer informatie beschikbaar is. Tot nu toe is men terughoudend geweest, omdat het 'masterplan' nog voortdurend veranderde.

Louis Hoogveld opende zijn inleiding met de vergelijking van de gebouwen van ons complex met die in Oost-Duitsland; hij vond het maar 'een dooie omgeving' (protesterend gemompel). Het werd gelukkig goedge maakt met een wat genuanceerde constatering: 'Binnen in de gebouwen is het levendig, met hardwerkende mensen'. Vervolgens gaf hij een uitgebreide uiteenzetting over wat ons de komende jaren zoal te wachten staat. We geven hier puntsgewijs weer wat er ter sprake kwam. '

- Het hek gaat weg. De burgerij van Eindhoven heeft daardoor ook toegang tot het terrein. Er komt gebouwbeveiliging.
- Er komen drie toegangswegen. Men is met de gemeente Eindhoven en Rijkswaterstaat nog in discussie over de mogelijkheid een toegang aan de Kastelenpleinkant te creëren. Dat stuitte tot nu toe nog op verzet van o.a. milieugroepen. Het ziet ernaar uit dat een fietstoegang wel tot de mogelijkheden behoort.
- Aan de buitenkant van de campus komt een rondweg. In principe wordt het verkeer daarbinnen geweerd. Natuurlijk geldt dit niet voor de mindervalide medewerkers en de leveranciers.
- Binnen de rondweg komt een uitgebreid stelsel van wandel-(scate?) en fietspaden.
- Voor de 8.000 medewerkers (en gasten) komen slechts 4.000 parkeerplaatsen. In totaal zouden de parkeerplaatsen ca. 10 ha van de totaal beschikbare 70 ha in beslag nemen. Daarom heeft men gekozen voor parkeergarages. Een deel van de auto's komt in vier zesverdiepingengarages op het middenterrein (ca. 650 plaatsen per garage). De wanden worden opgetrokken van losgestapelde rotsblokken en hebben een open structuur. Tegen de wanden wordt klimop geplant.
- De overige auto's komen in een lange, conventionele (dus niet-geautomatiseerde) garage van 8 à 900 meter aan de A2-kant van het terrein. De wegzijde van het gebouw zal gebruikt worden voor (bewegende?!) reclamedoeleinden (amusement in de file op de Poot van Metz!) en dient bovendien als geluidsmuur.
- De keuze van de verschillende landschappelijke types is het gevolg van een onderzoek naar de bodemgesteldheid. Daarbij bleek dat het terrein verdeeld kan worden in vier stroken. Het hoogveengebied aan de zuidzijde wordt een heide- en zeggegebied. Het kwelwater (grondwaterpeil op 60 cm beneden het maaiveld!) en het regenwater worden o.a. opgevangen in de vijvers. Dit zgn. 'grijze water' zal voor de koeling van de gebouwen gebruikt worden. Rondom de gebouwen zit bosgrond, waarin een berkenbos geplant wordt en in het vochtige terrein van de Dommelvallei zijn al een aantal paddepoelen aangelegd.
- Op 1 november a.s. begint de bouw voor DVS (Digital Video Systems) en dat zullen we weten! We krijgen zeker met veel geluidsoverlast te maken.
- Alle faciliteiten die hier strikt gebouwgebonden zijn, komen in 'de Strip'. De achterliggende gedachte is dat de campusbewoners uit hun gebouwen 'gelokt' moeten worden, zodat men ook met onbekenden in contact komt. Synergie is de boodschap. De Strip wordt daarom zo

aantrekkelijk mogelijk gemaakt; er komen o.a. kantines, vergaderzalen, winkels en kindercrèches. Hoe e.e.a. zich precies gaat ontwikkelen, is nog niet bekend.

- In de eerste fase wordt achter WLC3 en WAU begonnen met de aanleg van een sportterrein.
- Achter WAH is men begonnen met de bouw van het Competence Centre voor Philips Components en Philips Semiconductors (ook deze plannen zijn nog aan wijzigingen onderhevig).
- Er wordt veel nadruk gelegd op de relatie tussen binnen en buiten. Daarom zullen er grote ramen komen. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar de klimaatbeheersing.

Jeroen Simons ging aan de hand van een groot aantal tekeningen en foto's uitgebreid in op de achterliggende filosofie van de stijl van de gebouwen en de verwezenlijking daarvan. Om het steeds veranderende karakter van een multidisciplinaire organisatie zo flexibel mogelijk te kunnen aanpassen, is gekozen voor een open structuur. Ook hier staat centraal het elkaar ontmoeten en het met andere mensen in contact komen, ter bevordering van de synergie.

In de nieuwe gebouwen komt aan de buitenkant allereerst een 'communicatiezone': een soort wandel- en ontmoetingsgang. Daarmee is meteen tegemoetgekomen aan de eis van de Arbo dat beeldschermen, i.v.m. reflectie, op minstens twee meter van de glazen buitengevel moeten staan. In de binnenste ruimte komt de open kantoorstructuur

Jeroen liet als voorbeeld een futuristisch ogende kantoortuin zien die in 1933 door Le Corbusier ontworpen was!). Daarnaast zijn er ook afgesloten ruimten voor vergaderingen of kleine 'cubicles' waar men zich kan terugtrekken wanneer bijv. het werk extra concentratie vereist. Het hele gebouw is bijzonder 'doorzichtig'. Er komen glazen schachten waardoor men ook diagonaalsgewijs naar de boven- en benedenverdieping kan kijken, zodat het geheel zeer ruimtelijk oogt. De klimaatbeheersing wordt milieuvriendelijk bewerkstelligd door koelplafonds, waarbij gebruik wordt gemaakt van het 'grijze' water. Om de 'open' structuur te bevorderen, komen er geen verbindingsgangen tussen de gebouwen.

Vragen en antwoorden

Na de beide inleidingen was er onder leiding van Nat.Lab.-directeur **Martin Schuurmans** gelegenheid om vragen te stellen aan de beide architecten en aan plantmanager **Gerrit Koel**. Een aantal daarvan geven wij hieronder verkort weer.

- *Waarom is er nog geen fiets ingang aan de Kastelenpleinkant?*
De burgemeester (en onze directie) heeft toegezegd zich hiervoor hard te maken.
- *Waarom is er uitsluitend voor rechte vormen gekozen?*
Veel bedrijven trachten zich te onderscheiden door speciaal gevormde gebouwen neer te zetten. Wij geloven dat een uniforme, gevarieerde vormgeving een sterkere identiteit uitstraalt.
- *Op de plaatjes is het altijd mooi weer, maar 60% van de tijd is dat niet zo. Hoe staat het met de loopverbindingen. Kunnen ze niet ondergronds?* (Hier stonden de heren architecten, hoewel ze vooraf voor deze vraag gewaarschuwd waren, even met een mond vol tanden.)
We hebben begrip voor de praktische redenen voor de loopgangen. Ondergronds is veel te kostbaar en het geeft een wirwar van verbindingen. Bovendien veranderen de contacten constant. Wij raden u het gebruik van paraplu's aan.
- *De loopgangen zijn van essentieel belang, bv. voor het vervoer van experimentele opstellingen. Het is ondoenlijk om daarmee trap op, trap af te moeten sjouwen.*
Gerrit Koel: Hierover hebben we o.a. met de bewoners van WA uitgebreid gesproken. Het management heeft begrip voor de problematiek; er moet hiervoor een oplossing komen.
Louis Hoogveld: Bij de meeste Philips-gebouwen moet je eerst een trapje op voordat je het gebouw binnenkomt. Ook hier. Onze gebouwen kun je direct inlopen.
- *Architecten denken nogal eens eerst aan hun eigen imago en pas daarna aan de mensen die er werken. Weet u wel wat wij willen, en hoe denkt u de klimaatbeheersing met al die glasgevels te realiseren?*
Gerrit: Met de moderne mogelijkheden blijkt dat uitstekend mogelijk. Imago! Natuurlijk moet een architect van daaruit zijn ambities verwezenlijken.
Jeroen: De Oost-Duitsland-gebouwen uit de jaren zestig krijgen op het ogenblik enige herwaardering. Daarom hebben we de gebouwen hier laten staan! (grote hilariteit).

Eric van Utteren: Wij, d.w.z. de sector Information & Software Technology (IST) zijn de eerste Nat.Lab.-ers die overgaan naar een nieuw gebouw, en we hebben al geruime tijd intensief overleg met de gebruikersstuurgroep en de architecten. We zijn daar zeer positief over. Of wij ons zin krijgen, is een tweede: de heren architecten hebben sterke imago's. Het loopt allemaal fijn, maar we zijn er nog niet uit.

- *In ons werk moeten we vaak geconcentreerd nadenken over oplossingen; ik maak me er zorgen over dat dat in zo'n open structuur niet meer kan.*

Jeroen: Een open structuur mag niet ten koste gaan van de privacy. Er moeten condities geschapen worden die overeenkomen met de wensen van de gebruikers. Per gebouw wordt daarnaar gekeken. "-

- *Hoe veilig wordt het om op het (open) terrein in het donker te lopen?*

Bij Philips Lighting in Frankrijk wordt gekeken naar mogelijk oplossingen. In principe wordt het campusterrein niet anders dan een gewoon stadsdeel. Er wordt aan gewerkt door een 'security'-werkgroep. Onze bewaking blijft zoals hij was, en er is dus ook in de toekomst 24 uur surveillance.

- *Waarom komen de parkeergarages niet onder de gebouwen?*

Dat wordt veel te duur. Nu kost één parkeerplaats ca. f 16.000, onder de grond zou dat ca. f 36.000 zijn.

- *Hoe gaat het met de renovatieplannen?*

Gerrit Koel: Er is maar een bedrag van 50 miljoen beschikbaar. We moesten keuzes maken. WY wordt geheel gerenoveerd, de benedenverdieping van WAY komt vrij voor het CTT, WO wordt uitgebreid zodat er ook de groep Wendorf en de groep Van Driel gehuisvest kunnen worden, en in WB wordt aan de klimaatbeheersing gewerkt. WA valt buiten het renovatieplan maar er is dit jaar 2 miljoen beschikbaar om o.a. aan de klimaatbeheersing iets te doen.

- *Hoe denkt u te toevloed van verkeer naar de campus te regelen?*

De gemeente gaat wat doen aan de kruispunten op de Prof. Holstlaan. Op het terrein is een systeem ontwikkeld waarbij het inkomend verkeer 's morgens op twee toegangswegen gebruik kan maken van beide rijstroken; het uitgaand verkeer heeft een enkele strook. 's Avonds is de situatie omgekeerd. Er is (moeizaam) overleg gaande met de gemeente en Rijkswaterstaat.

- *Centrale kantines: de gedachte is duidelijk, maar ik verwacht dat deze kantines veel te ver van de gebouwen af zijn en dat de mensen hun boterham op de kamers zullen opeten. Hoe verwacht u dit te voorkomen?*

De kantines zullen heel aantrekkelijk moeten zijn, voor ieder wat wils.

Ten slotte was er nog een heel belangrijke vraag.

Die werd gesteld door **Jan van der Werf**, voorzitter van de Sportclub Nat.Lab.:

'Er is een gebouw op het terrein zonder trapjes en dat is de Boerderij. De mensen die er komen, communiceren intensief en dat is ook de bedoeling van de campus. Blijft de Boerderij bestaan?'

Op deze vraag kwam veel applaus, evenals bij het antwoord: 'Vooralsnog wel!'